

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ  
**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ПРОТОКОЛ № 8**

**засідання Консультативної ради  
з питань охорони культурної спадщини при  
Тернопільській обласній державній (військовій) адміністрації  
від 28 травня 2026 року  
м. Тернопіль**

Засідання проводив заступник начальника обласної військової адміністрації,  
голова ради **Роман Свистун**

- Свистун Роман** - заступник начальника обласної військової адміністрації, голова ради
- Байталюк Світлана** - директор департаменту культури та туризму обласної військової адміністрації, заступник голови ради
- Харченко Володимир** - директор департаменту архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної військової адміністрації, заступник голови ради
- Сокульський Андрій** - начальник відділу департаменту архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної військової адміністрації, секретар ради

**У засіданні взяли участь члени ради:** Бабій Наталія, Барабаш Ольга, Вербовецький Юрій, Дячок Оксана, Кульчицький Ігор, Ягодинська Марина.

**Відсутні члени ради:** Будзик Василь, Строцень Богдан.

**Присутні на засіданні (запрошені):**

- Віталій Могитич** - директор ТОВ „НДЦ Західпроектреставрація” (підключення онлайн)
- Василь Грещук** - начальник відділу архітектури та містобудівного кадастру Чортківської міської ради
- Олег Трофименко** - головний архітектор проєктів архітектурного бюро TRDZ
- Мирослав Дзвонковський** - головний архітектор проєктів архітектурного бюро TRDZ

**Роман Свистун** – відкрив засідання Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при Тернопільській обласній державній (військовій) адміністрації, ознайомив присутніх із порядком денним.

**Порядок денний:**

1. Розгляд історико-архівних та натурних досліджень залишків колишнього костелу й резиденції оо. Єзуїтів у Тернополі (вул. Ю.Опільського, 1) (доповідач: Віталій Могитич – директор ТОВ „НДЦ Західпроектреставрація”).

2. Розгляд науково-проєктної документації „Ремонт (реставраційний) дахів споруди Синагоги (Нова синагога) на вул. Тараса Шевченка, 33 в м. Чорткові Тернопільської області. Пам’ятка архітектури місцевого значення XIX ст., охоронний № 68 М”, виконаної ФОП Гой Б.В. (доповідач: Василь Грещук – начальник відділу архітектури та містобудівного кадастру Чортківської міської ради).

## 1. СЛУХАЛИ:

**Віталій Могитич** – представив результати досліджень залишків колишнього костелу й резиденції оо. Єзуїтів у Тернополі.

Розповів про проведення дослідження, роботу та висновки і рекомендації за їх результатами, відповів на запитання присутніх.

## ВИСТУПИЛИ:

**Оксана Дячок** – звернула увагу, що судячи із досліджень є збережені частини костелу й резиденції, які могли би бути більше відкриті та інтегровані у проєкті, ніж це запропоновано авторами на представлений візуалізації. Запитала чи розроблялися інші варіанти проєктних рішень та про потенційне використання нової споруди.

**Марина Ягодинська** – запитала про територію проєктування та чи виходить вона за межі існуючих будівель костелу й резиденції.

**Олег Трофименко** – акцентував, що представлені матеріали проєктних пропозицій це попередній ескіз і загальний візуальний образ. Вони сформовані за результатами попереднього вивчення матеріалів дослідження, яке зараз презентується.

Матеріали не є завершеною ескізною пропозицією та наша команда усвідомлює що перед нами ще догий шлях пошуку форм.

Основні принципи при проєктуванні – збереження пам'яті про костел, інтеграція збережених частин в сучасну споруду, співрозмірність та толерування до існуючого середовища пропорціями, матеріалами нової архітектури і парцеляцією фасадів.

Попередньо споруда має мати громадське призначення, а територія опрацювання – це залишки колишнього костелу й резиденції та ділянка на півночі від них. При розробленні проєкту будуть напрацьовуватися варіанти архітектурних та проєктних рішень.

**Мирослав Дзвонковський** – зауважив, що для розроблення проєктних рішень важливим є проведення технічного дослідження сучасного стану конструкцій, у тому числі фундаментів.

**Юрій Вербовецький** – підкреслив, що завдання для проєктування справді складне. У ескізі відчувається парцеляція через вирішення фасадів, проте є запитання щодо масштабності відносно історичного середовища, асоціації об'єму колишнього костелу.

Костел був міською домінантою, а також важливим був простір перед костелом - мабуть варто повернути території це містобудівне значення.

Крім того історично на цій території забудова не була фронтальна, як у представленому ескізі. І завданням, на мою думку, є містобудівними способами підсилювати, повернути середовище, а не змінювати його.

Пропонував розглянути відтворення або акцентування огорожі та існуючої підпірної стінки, особливо з огляду на те, що навпроти розташований історичний будинок із подібним архітектурним вирішенням. Доцільно авторам провести аналіз подібних об'єктів і містобудівних ситуацій, які були

реалізовані в містах Гданську, Варшаві, Кракові та ін., що може стати основою для формування оптимальних проєктних рішень.

**Володимир Харченко** – підкреслив, що перед нами складна ситуація та це перша, але не остання зустріч. Зараз у нас два блоки – наукові дослідження та ескізні бачення проєктування на цій території. Нагадав, що територія знаходиться в межах історичного ареалу міста.

**Ігор Кульчицький** – повідомив, що звернень про повернення костелу не надходило. На даний час споруда є у приватній власності та щодо неї не може застосовуватися положення статті 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» стосовно повернення цієї культової споруди у власність чи користування релігійній громаді.

### **ВИРІШИЛИ:**

Історико-архівні та натурні дослідження взяти до відома. При виготовленні програми чи проєкту містобудівних, архітектурних перетворень будівель колишнього костелу й резиденції врахувати результати цих досліджень, їх висновки та рекомендації, а також передбачити:

- інтегрування частини збереженого конструктивного каркасу бічних нав костелу (колони, хрестові склепіння поміж підпружних арок та решта), залишивши автентичні матеріали та зберігши вигляд нав;
- відтворення на основі аналогів вхідного portalу костелу, максимально залишивши автентичні матеріали portalу;
- можливість відновлення бічного (бічних) фасадів костелу з контрфорсами та інтегрування його в нове середовище;
- можливість силуетного повторення центральної вежі костелу в новому середовищі;
- інтегрування частини автентичних декорів фасадів резиденції, максимально залишивши автентичні матеріали.

Результати голосування: за – 10, проти – 0, утримались – 0.

### **2. СЛУХАЛИ:**

**Василь Грещук** – представив проєкт ремонту (реставраційного) дахів споруди Синагоги (Нова синагога) на вул. Тараса Шевченка, 33 в м. Чорткові Тернопільської області, виконаного ФОП Гой Б.В.

Пам'ятка знаходиться у комунальній власності на балансі структурного підрозділу міської ради. Проєкт є першим етапом реставрації – заміна даху, який знаходиться у незадовільному та частково аварійному стані, з метою зупинки негативного впливу на пам'ятки. Міською радою планується провести комплексну реставрацію синагоги та її пристосування як муніципальний мистецький центр.

Розповів про проведені дослідження, роботу та прийняті проєктні рішення, відповів на запитання присутніх.

**ВИСТУПИЛИ:**

**Андрій Сокульський** – звернув увагу на те, що у складі проєкту відсутні розділи про архітектурні, історико-архівні дослідження; у розділі передпроектні роботи відсутні правовстановлюючі документи на пам'ятку, облікова документація, попередні дослідження з коротким аналізом історичної та мистецької цінності пам'ятки.

**ВИРІШИЛИ:**

Поданий проєкт можливий до реалізації, рекомендувати:

- розробнику доопрацювати проєкт відповідно до ДБН А.2.2-14-2016 „Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування”, долучивши матеріали архітектурних, історико-архівних досліджень;

- департаменту архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної військової адміністрації погодити проєкт у встановленому порядку.

Результати голосування: за – 10, проти – 0, утримались – 0.

Закриття засідання ради.

**Заступник начальника обласної  
військової адміністрації, голова ради**

**Роман СВИСТУН**

**Секретар ради**

**Андрій СОКУЛЬСЬКИЙ**

*Г. С. В. Харченко*